

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Mór könyvnyom-
dász, hová a hirdetések és
elűfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet”
és a s.-sztyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

megjelenik esen lap heten-
ként kétszer.
szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben árláhozordva vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr
Fél év . . . 3 ft. — kr
Negyed év . . 1 ft. 80 kr
Hirdetmények díja:
3 hasábol petisórt, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyiltér sora 15 kr.

Budapest, 1877. jan. 17.

(Saját levelezőnkől.)

Egy kis szerb henegecs a börtönmérhetés, hozzá egy pár orosz rubel és egy rakás igéret, ezekhez egy jó adag török fanatizmus és vitézség és aztán a nem sokat tevő konferencia erőltetnő essenciája: ezen elemekből áll a keleti pocsolva, melybe majdnem minden nagyhatalom és „nagyhatalmadit” játszó tartomány bekeverült. A pocsolva közepéből egy irtalmatlanul elrongyoltott bocskor áll ki felfordítva, melyben még láb is van: ez Szerbia. A burkus, ki szintén benne van a pocsolvaiban, egyik lábával Milán, másikkal Nikita nyakára hágva emelkedik küss fel; minden zsebe tele van pansz-áruval krákógó békákkal, melyeket, ha kell, a törökre dobálhat, ha nem kell, meg lehet. Egyik kezében az ukázzal, másikban az alkalmatos medicinnával, halászva a zavarosban, keresi azt, a mi nincs, de a mit szeretne, ha lenne. Törökországot kissé el-
kábított a pocsolvába keveredett konferencia jószagu essenciája, mert nem volt hozzászokva; azonban most felébredve az elmerültségéből, kiemelkedik, még pedig nem máson kenyőmásával, lába biztos talajon, tekintete kihívó. Osztrák Magyarország is derékig habzsol a pocsolvában, nem volna ennek különben semmi baja, csak hogy rettenetesen sandit; egyik szeme majd kidülled a muszka utáni epedésben, másik pedig szent lelkesedéssel tekint a török felé. Hogy a kép teljes legyen, Olaszország aiet a pocsolva felé, hogy befolytossa a rongyos bocskort, ha mással nem, hát a török bőrével; holott maga is roppant pongyolán és rongyosan néz ki. Az angol a parton járkal, unalmában papir hajócskákat csinál s bedobálván a pocsolvába, fújja őket befelé, míg néha zsebéhez kap, ne hogy korán kipotyogjanak belőle a kis játékokatónák. Franciaország távol a pocsolvától hasal a parton, azt látszik mondani, hogy: „Semmi közöm hozzá, ha mind belefulladnak is!” Néha odapillant a porosra, a ki . . . magam sem tudom, mit csinál, vagy mit fog csinálni. Na már most, tekintetes urakulom, tessék megmondani, mi lesz ebből?

Na busuljunk, kedves olvasóm, megérjük még azt az időt, mikor kiszárad ez a pocsolva, s akkor majd megtudjuk, melyik hal maradt a száraz fenéken életlenül. Csak attól mentsem meg az isten és kardunk, hogy mi ne! S én részemről a legkevesebbet sem félek ettől, dacára, hogy távollevő hazánkba, Kossuth, ki már több levelével tudatta, hogy még most is oly szeretettel érdeklődik közös hazánk minden ügye és jó-léte iránt, miut egykor, azzal jászgettett, hogy az osztrák elmeig németnek, a szláv elmeig orosznak, s Magyarország — elmeig az enyészethez. Ezt Kossuth az Ausztria és Magyarország közt a bankkérdésben felmerült vizsgálta mondotta, s ez még nem jóslat, melynek be kell teljesednie. Az igaz, hogy az önálló jegybank

TÁRCA.

Ah, ne kérjé senki tőlem . . .

Ah! ne kérjé senki tőlem,
Én a dalt honnan meritem?
Ki tanítja bus dalokra
A kesegő fülmélet,
Hogyha párjának halála
Dulja, győtri kis szívét?
A szerelem, a szerelem.

Ah! ne kérjé senki tőlem,
Én a dalt honnan meritem?
Mi tanítja a rózsaszál
Napsugárral enyelgni?
Mi a csermely habgyűrűit
Partvirággal csevegni?
A szerelem, a szerelem,

A! ne kérjé senki tőlem,
Én a dalt honnan meritem?
Mi a bánatos madárkák
Megtanítja dallani,
Mi a csermely habgyűrűit
Megtanítja játszani,
Az tanít a dalra engem;
A szerelem, a szerelem.

N — —.

Budapesti karcolatok.

(Bál után, bál előtt. — Az egyetemi küldöttség. — Kossuth.)

— Tudjátok-e kedves leányaim, — mondja a papa a jogászbal után három nappal — hogy miért

miatt nem a legkisebb késerüsséggel folytát a viták a két kormány közt; de reméljük és hisszük, hogy ezeknek nem sokára vége lesz, s a két tartomány különösen ily válságos időben még szorosabban össze fog fűződni.

De tegyük fel — csak úgy például, hogy a vizsály csak növekednék a magyar és osztrák a pocsolvabeli két szem — teljesen ellenkező irányt akarnának követni, tegyük fel, hogy nemcsak Ausztria, nemcsak a mi szlávaink, hanem maga a felséges uralkodó ház is az orosz felé hajolnék, mert vannak, kik ezt hiszik s ettől félnek, akkor uraim, államunk élete végét fogja járni. Azonban nehogy azt gondolja valaki, mintha én forradalomra számíték a lázadói burokat akarnék pengetni; nem, sokkal csekélyebb az én személyem, hogy sem ilyet tehetnék. Én csak azon eszmét fejeztem ki, melyet már tud az egész világ, még pedig tud azóta, mióta a budapesti egyetemi ifjúság a magyar nemzet érzelmét, gondolatát nyitlan s eléggé kimutatta. Felséges királyunk és a magyarok közt sokkal nagyobb a szeretet, a ragaszkodás, sokkal mélyebb az ő iránta való hűségünk és hálánk, hogy ilyenre még csak számítani is lehetne.

Hát azt elfelejtjük-e, hogy Andrássy a külügyér? Mig ő áll a kormány élén, nem félhetünk, hogy a török ellen kell mennünk. Mind a két kormánynak van annyi tapintata és tapasztalata, hogy a magyar nemzet érzelmét ellen nem tanácsos a jelen ügyben sem cselekedni. — Még nem oly régen volt 59 és 66, hogy már is elfelejtették volna!

„Mindem oly politika, mely a néperzőlemmel ellentétben áll, okvetlen bukásra vezet” mondja Kossuth a ceglédiekhez írt levelében, kik őt nem rég országgyűlési képviselőnek választották meg; de a mely meg-tiszteltetés nagyon természetes — Kossuth Lajos nem fogadta el. Elveit nem tagadhatta meg. Következtesen jellem. —

De vessünk egy pillantást önmagunkra, vajjon van-e okunk valami féltésre? Igaz ugyan, nincs valami sok pénzünk, de van katonaságunk, mely igazán szólva bizony nem a legutolsó. Tessék csak megnézni, hogy többet ne mondjak, a Möllinari vagy Esztei ezredeket, melyek tözgyökeres magyar emberekből állnak. Tüzérségünk, ha nem vádol senki dícsérettel, azt mondom, hogy kitűnő. Lovasságunk van elég; s a mellé utász-, hídász- és vadászegredeink ügyesek s gyors munkások.

Tekintetbe kell vennünk továbbá, hogy egy idő óta nem csak az ifjúság, hanem még az élteesebb emberek is mily nagy mértékben megmagyarosodtak.

48-ban, hogy az osztrák ellen felkeljen a magyar egy Kossuthnak, egy Petőfinék s még hány géniusz-kellett születnie, hogy dörgő szavakkal s magyóttal buzdítsák a nemzetet. Most hogy az orosz ellen menjünk, hogy az orosz igától mentül meg hazánkat,

nem bocsátottalak benneteket? Azért, mert kritikus a helyzet, azért, mert lesz még elég alkalmunk táncolni; a viszonyok egy fejlődtek, hogy még elég kilátásunk van a táncoltatásra, azért hát most az a jelezvavam: ne mulass!

A neheztelő lánykák durcásan szűreszölik theájukat, a mama sohajt, a papa pedig, minthogy éppen „benne van”, nem akarja befolyjni beszédét.

— Ugy hát! Nem egy okos családaga gondolkozik így Pesten; igazuk van.

Az az ezer forintos deficit is az én argumentumom erősíti.

Hanem tudjátok mit?

A leánykák atyjukra tekintenek. A mama neutralis érzelmű, hidegen hallgatja az engesztelő beszédet és közönyösen teszi le a divatlapot. A papa fontos végeredményre jutott. Ujra fölveszi a szót.

— Mondok én valami okosat. Ilka holnap egy levelet ír a törökök javára gyűjtő bizottságnak s abban felajánlja azt az összeget, melyet a jogászbalra szántunk. Jó lesz, Ilka?

A kedves leányka komolyan figyel, kék szemében élénkebb tűz lángolt, arca is kipirult, de nem szólt semmit.

— Te pedig Jolán, hozzáfogsz a tépész-csináláshoz; testvéreink számára lesz; kötelességet teljesítünk; én is sokat nélkülöztem a házáért, mikor kellett . . . például . . .

Nem szól egyik sem. Végre a mama emeli fel tekintélyes szavát:

— Például, hogy az ötvenes évek végén, a legsanyarubb termés után, a legezomorubb országos viszonyok között az egész megye leányosságát elbolondítottad, nem is lehetett bál vagy mulatság nélkül, . . . például, hogy te mondottad: hintesd örömvirágokkal a szomorú élet rögös utait. Például . . .

A szegény papa végre megtöri a biggadságot, nem tudja hova tenni a csibukját, lábait nyugtalan

csak egy hang kell; s ha már ennek el kell hangzania, ha mindenesetre ki kell huznunk a pihenő karkodt hüvelyéből, hazafiai lelkesültséggel s kimondhatlan hálás szeretettel tennék ezt, ha e hang felséges királyunk ajkairól halatszanék először.

Már most tessék összehasonlítani a mi állapotunkat Oroszországgal. Az orosz cárnak mindennap étetnie kell Szerbiát, Bosniát, Montenegrot és Hercegovinát, mert ezek anyagilag is tönkre vannak verve. E mellett félne, kell mindennap Lengyelországot fellázdástól. Hogy mennyi katonája van, erről már majdnem annyiféle tudósítást olvastam és hallottam, a hány hirlap és ember van. Egy moszkvai jelentésben azt mondták, hogy a cárok cárja 900,000 jól felszerelt katonával rendelkezhetik; máskor meg azt írták, hogy még eddig csak 100,000 emberből áll az orosz hadsereg s ez is rosszul van felszerelve; egy újabb hír pedig 300,000-re teszi azt, s a felszerelést, municiót kitűnőnek állítja. Már akárhogy álljon a dolog, a muszka seregnek roppant hátránya az, hogy őt nem a lelkesültség s harcvagy vezető, mint szeretik híresztelni a pétervári s tudja isten hovávaló dícsékvő szláv lapok, hanem a cári ukaz és a kancsuka. Aztán tessék megfigyelni az orosz cár mostani állapotát. Ugy hiszem, hallották önök is, hogy éppen nem rég egy majdnem az egész országon elterjedt összeesküvés fedezték fel a cár ellen. A nihilisták sok helyen felűték fejüket; igaz ugyan, hogy a kancsukával és Szibériával elhallgattatták őket, de csak rövid időre, mert ébredjen fel egyszer az oroszok keblében a szabadság a függetlenség s alkotmány iránt a legkisebb érzék, a cár uralmának s Oroszország egységének s így hatalmának is vége van.

S ha már ennyire mentünk, vizsgáljuk meg, vajjon melyik állam bír jobbnak nagyobb létjogosultsággal, Orosz- vagy Törökország?

Ime Törökország alkotmányai, felelős miniszteriummal lép fel, s ezáltal megmutatta, hogy nemcsak akar, de tud is élni. A kik a polygamiakért akarják utálni a török birodalmat, nézzék meg a felvilágosodott Amerika szívnél ragódó felelős: a mormonokat, kik a nőket még megvetendőbb helyzetbe erőszakolják, mint a mohamedánok. Miként követelhetnék ezektől, hogy az annyi évszázadokot át vakon hitt vallásukat egyszerre megtagadják. Nem elég, hogy a korán egyik legfőbb ciklusát, hogy az iszlám tűzzel vassal terjesztendő, még nem is igyekeznek teljesíteni? Nem elég, hogy ma holnap a török parlamenti felelős kormány megalakulásáról értesülünk, s a képviselő választások már is folynak? Ázsiaának s így népeinek is megvan a maguk jellemvonása, mely teljes ellentétben áll az európaiakéval, s melynek levetkezésére, ha ugyan ez egyáltalában lehetséges, még sok idő kell.

Ezzel most tessék szembe állítani az orosz kan-

rakogatja hol ide, hol oda, türelmetlenkedik; hisz az eddig semleges mama is ellene dolgozik.

— Elég, elég . . . azok a régi példák — mondja a papa valószínű szónoki képpel, nem alkalmazhatók mai viszonyainkra; egész más világot élünk; haladunk kell a korral, mert . . .

— Édes papa, — vág közbe Ilka és olyan hódítóan mosolyog, hogy „az öreg” azonnal ingadozni kezd, — ha megtestesült azt, hogy a te kiadásaidat a jövő bálra a török testvérek javára szánt hasonló értékű tárgyakkal kicsordoljuk, elbocsátasz-e?

— Mit akarsz cserélni? — kérdi az „öreg”.

Ilka folytatja az ostromot:

— Van egy értékes himzésem, ajándékul szántam, a saját pénzből készíttettem ajándékul; ajándékozzuk a törökök javára.

Jolán is fölmenti szavát, a mama sem vonul vissza s végre hármann győznek egy ellen; a többség el határozza mikor, hogyan és mennyit. A papa elveszti szónokias hangulatát, de most a mama kezd egy novellát olvasni egy kegyetlen aprórl, ki a leányait báiba nem engedvén menni kétségbeesett aggleányokkal szaporította a világi apácák sorát. Ilka s Jolán más novelláról gondolkodik, a hol bizonyára megtörtött a viszony.

De ha vesszük, egy kicsikét mégis csak igazat van az öregnek.

Szerencsénkre azonban Carnevál herceg sokkal hatalmasabb volt.

..

A budapesti káros küldöttségnek Triesztig diadal-utjok volt; de itt nem a legjobb fogadtatásban részesültek, mert a szláv atyfiak minden áron tüntetni akartak, tüntettek is, de a magyar ifjak megvető, higgadt magaviseletet tanúsítottak irányukban. Az olasz lapok meg is dicserék őket.

Különben is erre el voltak készülő bátorsággal és — megvetéssel. Most a regés fényű, keleti pom-

csuka kormányt, melynek majdnem minden tiszteletről méltóbb s dorekabb embere Szerbiában él s hal meg. Mert ki Oroszországban csak gondolni is mer arra, hogy a hatalmas cárnak valamely rendelete talán nem jó, nem jogos, nem igazságos, ki csak almodni is mer a szabadságról, ki legkevésbé is vonakodik a cárt, vagy intézményeit az égig magasztalni: az beteg; ezért aztán vagy medicinátírnak rá, vagy légváltózás okáért csupa községből rögtön viszik Szerbiába.

Itéljük meg most önk, melyik országság felel meg jobban azon igényeknek, melyeket feltételezünk egy államról?

Aztán micsoda jógnál fogva elegyedett Oroszország a keleti ügybe? A keresztények védelmére kelt fel? Szeretném tudni, hány okos ember hiszi ezt. Valóban csak sajnálhatjuk Szerbiát, mely rászédetve egy pár rubellel, most nemcsak szellemileg és anyagilag koldusos van téve, hanem Oroszország elviselhetlen jármába van fogva. Majd minden embere egy-egy rongyos köpenyeg, melyet folyton porol az orosz. Ezt látja az egész világ, s mégis hány faj tetszésével találkozik az orosznak jogtalan fellépése s eljárás módja. Tanácsos lenne, ha különösen Románia, mely nem sokára ép oly örült tettet fog elkövetni, mint a miylen Szerbia tett, egy kicsit belepillantana a történet könyvébe. Nézzene csak a Kaukasz felé, tekintse meg a dóni kozákokat, s hullassanak könyvet Lengyelország nyomoru sorsa fölött. Ezekből okulhatnának sokan, kik Oroszország után akarnának függetlenségre vergődni.

Csak várjunk még egy kicsit, nem sokára megjön a keleti kérdésre a keleti vagy nyugati felelet.

Aliquis.

A magyar ifjuság küld. fogadtatása.

Pera, január 13.

A magyar ifjuság küldöttsége ma délután 2 órakor nyújtotta át Abdul Kerimnek a magyar ifjuság tiszteletről felajánlott díszkardot.

Pera és Stambul utcáit, melyekben a küldöttség hintói végig robogtak, a szakadó eső dacára beláthatatlan néptömeg lepte el, közte számos elfolyozott nő. Az örök mindenütt tiszteletek.

A seraskeri palotánál, mely tele volt vezérkari tisztekkel, a küldöttség megérkezéskor katonai zene szólalt meg.

Sava basa és gróf Széchenyi Ödön bevezették a küldöttséget a nagyterembe, hol a török hadsereg legelőkelőbb tisztei félkörre képeztek; ott voltak Abdul Kerim és vezérkara, Mahmud basa, Hussein basa és az állami haditanács tagjai: Djemil basa, Hassán basa, Bursid basa, Tajar basa, Kesallil basa, továbbá Sken-der bey, Aziz bey, Nesat bey ezredesek, Achmed, Faidl, Hafiz, Ali, Rifad és Zer beyek.

A küldöttség nevében Szűcs Gyula beszédet intézett Abdul Kerimhez és átadta a kardot, mint „az örök barátság zálogát.” A beszédet nagy tetszéssel és „jaksassin“-kiáltásokkal és tapsal fogadták.

Sava basa franciayelvűen felolvasta Abdul Kerim beszédét, melyben Abdul köszönetet mond a magyar ifjuság elismerésért; ő se szereti — úgy mondá — a háborút, de szükségesnek tartja azt a bölcsészeti, erkölcsi és történeti igazság védelmére; ha ily háborúból tér haza a harcos akkor joggal fogadtatja el az elismerést, mely az erkölcsi és az igazság győzelmét illeti meg. Harsogó „éljen” és „jaksassin” kiáltások fogadták a beszédet.

Most a küldöttség tagjai bemutatták a Serdar-Ekremnek. Ez mindegyikkel kezét szorított. Azután a társaság helyet foglalt; théát és szivarkákat vittek körül. A Serdar-Ekrem Szűcs Gyula és Lukács Gyula közt foglalt helyet, fölülte a díszkardot. A főtisztek egyenkint hosszú sorban léptek eléje és szerencsét ki-

pájú török palotákban élvezik már az igazi rokonszenvért az igazi vendégszeretetet.

Viharos felhők tornyosulnak már régóta Európa egén. Mi legközelebb vagyunk a viharhoz, minket legjobban érhet, ha kitör.

A világot rázó förtéget előjele, a kínos, nyomasztó szélcsenés is beállott. Tudja a jó isten, hogy mi fog következni.

De van még valaki, aki most emelte fel megváltó, főséges szavát, hogy tanácsot adjon, hogy vizsgálva lelkesítsen, hogy — tán a végezt szerint — segítségünkre siessen, kinek neve nagy, szent, kire csak egyetlen ország lehet büszke, szegény hazánk; ki távol tőlünk meghallotta a vihar madarainak vész hangját; — kinek tisztelettel említett nagy neve: — Kossuth!

Sokan hívták, sokáig hívták, megöszült és meg-törődött, de nem jött. . . . Oh, de ha a haza fogja hívni, ő lesz az első, ki az első lobogót kibontja, mely alá a lelkes magyar ifjuság sorakozik. Akkor hazajön, mert a haza hívja.

Megváltó szabadságvédője volt ő a magyar nemzetnek harminc év előtt, megmentő oltalmazónak lesz ő harminc év után. És a magyar szivdobogva fordul a száműzött felé, sokat, de talán mindent töle vár s ha eljön az idő, megérti az őz félisten, hogy a haza hívja, eljön hozzánk, hogy buzdítsa, lelkesítsen a győzelemre, hogy megáldjon a halálra s szabad hazában, vérel megszentelt drága földben pihenje hosszú szenvedését. És egyedül jutalma lesz, hogy vértanui szenvedésekkel telt élete után őz fejét édes hazája földjére hajthatja le. . . .

Körösy László.

váltak Abdul Kerimnek; künn ezalatt katonazene szólt. —

Most a küldöttség más terembe vezettetett, hol Redif basa hadügyminisztor meleg háláját fejezte ki a magyar ifjuságnak. Azután megvendégelte a küldöttséget kávéval és szivarkákkal.

Pera, január 14.

A magyar ifjuság küldöttségét ma délelőtt Mithad basa fogadta saját konakjában.

A szakadó eső dacára az utcákon nagy néptömeg hullámozott. A menet előtt fényes díszörség lovagolt. Mithad elfogadó termében a legelőkelőbb állami tisztviselők voltak együtt.

Lukács Gyula üdvözlő beszédre, melyet Savfet basa tolmácsolt, a nagyvezér francia nyelven felelt. Meghatottságtól reszkető hangon mondá, hogy a magyarok rokonszenvért mindenkor hálás lesz; reméli, hogy a két nemzet közt örök barátság lesz Szavait „éljen” és „jaksassin” kiáltások követték. A küldöttség tagjai most helyet foglaltak és a nagyvezér barátságos beszélgetésbe bocsátkozott.

Pera, január 17.

A magyar ifjuság küldöttségét Konstantinápolyban a szakadatlan kitüntetések egész sorával tisztelik meg. A konstantinápolyi tűzörség teljes díszben kivonult tiszteleltre, tisztelés után üdvözlő beszédet mondtak az ifjuságnak a küldöttség szónoka eljenzések között mondtak köszönetet. Ezután nagy lakoma rendeztetett, hová felment a terem lépcsőin magas állam-hivatalnokok, tábornokok képeztek az ifjuságnak falat. A terem magyar és török lobogókkal volt díszítve és e török katonai zenekar játszott.

A lakoma alatt Szűcs mondott a sultánnak köszönetet, Abdul Kerim pasa pedig királyunkra mondott köszöntővel viszonzta azt. Az ebédre Klapka tábornok, gróf Széchenyi Ödön, Csulak, török szolgálatban levő ezredes és Szilágyi hivatalosak voltak.

Ebéd után az ifjuság visszavonult a mellékterembe és énekelt:

Abdul Kerim azt izente,
Megfogott a regimentje;
Ha még egyszer azt izeni,
Mindnyájunknak el kell menni.

Éljen Abdul Kerim!

Este az ifjuság tiszteletről a színházban dísz-előadás volt. Minden ifjúnak külön páholya volt, hol egy-egy magas rangú török társaságában nézték az előadást.

A magyar küldöttség az elragadó szíveség viszonzásul maga fog díszebédet rendezni a törökök tiszteletről.

Nyílt levél

A „Nemere” szerkesztőjéhez.

Helyfőváros, 1877. január 15.

Tisztelt barátom!

Lapod folyó évi 4. számában „Egy közigazgatási bizottsági tag” aláírásával „Egy kis fillentés” című cikk jelent meg.

Midőn e sorokat elolvastam, a római költővel így szólajtek fel: „Omnia jam fient, fieri que posse negabam!”

Sohasem hittem volna, hogy a legjobb akaratú törökre is így félreértések s a félreértéssel kapcsolatosan egy jó adag misztificatio és gyanúsítás kíséretében igénytelen nevem a nyilvánosság elébe hurocoltassék.

Sajnálom, hogy ezért első sorban tégedet is felelősségre kell hogy vonjak; igen, mert igénytelen nézetem szerint a felelős szerkesztő a felelősséget elvéve fogva a lap belterjedelmében megjelenő névtelen cikkeket tartalmát, intencióit, midőn névtelenül közli, magáévá tette; és a mit az az „Egy közigazgatási bizottsági tag” irt, mindaddig, míg az író magát nem nem nevezi, úgy kell tekintenem, mintha te irtad volna.) Pedig meg vagyok győződve róla, hogy te nem

1) Megbocsásás kedves barátom, ha ellenkező nézetben vagyok. Nemcsak a „Nemere”, de bármely lap is közöl névtelen cikkeket, főképp oly egyénekétől, kikről felténni kell, hogy a valót, az igazat írják. A fenforog esetben a névtelenség — igazolva is van, mert a+b névtelen cikke, joggal válaszolhatott „egy közigazgatási bizottsági tag” — névtelenül. A+b cikkére tanfelügyelő barátunk védelmére kell. „Egy közigazgatási b. tag.” Cikkében azon gyanújúnak ad kifejezést, hogy a+b aláírással megjelent cikket egyik megbukott tanfelügyelői aspirans irta. Ha meglettem volna győződve arról, hogy tégedet ért e kitejzés alatt, mindjárt válasza után kijelentettem volna, hogy a+b nem te vagy. De mert tudtam, hogy te tanfelügyelő állásra nem aspiráltál — a megbukott aspirans alatt nem érthettelek tégedet — így ezt kijelentem is felesleges lett volna. Azon nézetnek is ellene kell mondjak, mintha a felelős szerkesztő a lap beltartalmában megjelent névtelen cikkeket teljesen magáévá teszi; mert ha így lenne a dolog, sok közlemény nem látna a talán a nyilvánosság kárára, napvilágra. A legtöbb közlemény író egy s más körülmények miatt elhallgatni kívánja nevét, s így névtelenül ír, de a cikk azért napvilágot lát, mert író személye elég kezeség cikke tartalmáért. A szerkesztőnek igen is fel kell tennie, hogy egy ismert egyéntől irt közlemény a valót, az igazat foglalja magában és így magáévá teszi mindaddig, míg az ellenkezőről meggyőződve nincs. Mihelyt az ellenkezőről győződök meg — tért nyit a reflexi-

irhattad. Nem, mert én tégedet a január 4-én tartott közigazgatási bizottság ülésének kérdés alatt tárgyról — mint lapodnak legigénytelenebb munkatára — többek jelenlétében legjobb akaratom és meggyőződése ösztönzésével rögtön a gyűlés után informáltak, úgy adván elő a dolog, a mint volt, hogy t. i. a tanfelügyelői jelentéssel kapcsolatosan egy sajnós félreértés merült fel; ugyanazért, hogy több félreértés okot ne adjak, meg kelle tagadnom azon kérdésed, hogy az ülésről, mint terem más alkalommal, referáljak. De egyezersmind megkértelek, hogy azon ügyről lapodban a tanfelügyelő ur eljárását hibáztató közleményt semmi esetre föl ne végy, mert én egy olyan fontos ügy élén álló érdemes egyének a nyilvánosság előtti hibáztatását még azon esetben sem tartanám helyesnek, ha valami kevésbé lényeges ok volna a hibáztatásra; annyiul kevésbé ez esetben, hol csupa félreértés forgott szőnyegen. Megígérted, hogy kéréssem teljesítve lesz. Igaz-e?)

Megjelent „a+b” név aláírásával a „Nemere” 3-ik számában a közigazgatási bizottság üléséről szóló jelentés tudom és akaratom, sőt baráti kéréssem ellenére. Igaz-e?)

Már most „a+b” referens, mint „egyik megbukott tanfelügyelői aspirans” adjon számat róla: miért „adott kifejezést az olvasó közönség előtt magas tetszésének az adóvégrehajítás körül tanusított tevékenységért”, adjon számat, „miért nincs megelégedve Vajna Sándor ur előterjesztésével?” (En részemről meg voltam elégedve) a+b referens adjon számat „ráfogásáról” s arról, honnan merítette ezen referáciáját: „a bizottság utasította tanfelügyelő urat, hogy a szorosan vett irodai teendőknél kívül fordítson gondot az iskolalátogatásokra is.”

Már most áttérek szíves engedelmezzel arra, a mit az az „Egy közigazgatási bizottsági tag” jónak látott igénytelen személyemmel kapcsolatosan a nyilvánosság elébe hozni; az nemcsak „egy kis fillentés”, a mint a cikk homlokára feliratott, az egy jókora célszós hazugság.

En ugyanis nem hogy hevesen megtámadtam volna tanfelügyelő urat, de sőt Vajna Sándor ur iránt eddig ápoli baráti rokonszenvebből és azon erkölcsi kötelességérzetből kiindulva, melyet rám Háromszék-megye képviselő bizottsága, mint közigazgatási bizottsági tagra ruházott, siettem tanfelügyelő urnak és a szivemhez forrott népevelés ügyének támogatására.

A terjedelmes, nagy műgonddal, sok fáradsággal összeállított tanfelügyelői jelentést, az abban előforduló roppant adathalmazt a legfeszültebb figyelemmel végig hallgatva, szót kértem és nyertem.

Az igaz, hogy azon kezdém és végeztem beszédemet: „ha a körülményeket tekintetbe nem vennem: azt kellene mondanom, hogy a tanfelügyelői jelentéssel nem vagyok megelégedve; mert a jelentésben egy szó sincs arról, hogy tanfelügyelő ur személyesen vagy egy iskolát meglátogatott volna s hivatalos tekintélynek ismert képességgel az iskolák belételebe bepillantott volna. De siettem oda tenni, hogy ezért nem a tanfelügyelő urat hibáztatom, tekintetbe veszem a körülményeket, melyek tanfelügyelő urat ezen fontos kötelességének teljesítésében akadályozták. Az akadályozó körülmények közt, s többek mellett felemlítem, hogy két nagy tankerület felügyelete van rá bízva; Felső-Fehér idecsatolt részeivel három tankerület irodáját kellett átvenni, s mint hallomásból tudom — ezek közt olyant is, a mely meglehetősen rendtelenségben jött át kezére; fülemben csengett a tanfelügyelő urnak azelőtt nélküly órával nekem baráti bizalommal tett nyilatkozata: „barátom, hidd el, alig jut két-három óráim aláírásra, úgy igénybe van véve minden percem, míg az ügyeket rendes kerékvágásba indíthatom”. Ezeknek szem előtt tartásával azt mondom: emberfeletinek* tűnik fel előttem az a munka, mibe ezen adathalmazt összeállításra került, és a mit a tanfelügyelőnek aránylag ily rövid idő alatt végeznie kellett. De én a tanfelügyelőség hivatását nem az ilyen testet, léket ől és magában célra nem vezető munkálkodásba helyezem; hanem abban, hogy a tanfelügyelő a néki adatot teljesség, hivatali hatalom és tekintéllyel nemcsak a beküldött rubrikás adatok, hanem közvetlen szemlélés által pillantson be a népevelés fontos ügyébe, mert csak így munkálkodhatik hasznosan, áldásosan.

Hivatkoztam a mult időkről eredő közösjátszra; de ismételve kifejeztem, hogy ezen kötelesség teljesítésében a tanfelügyelő ur a dolog természeténél fogva (alig néhány hónapja vette át terhes hivatalát) akadályozva volt; s azon reményemmel fejeztem ki, hogy a következő évnegyedes jelentését tanfelügyelő ur az iskolák személyes meglátogatása következtében meri-

oknak s akkor a felekre bizza elintézni az ügyet. Ez történt a+b cikkével szemben is. Válaszolt rá a bizottsági tag, annak cikkére válaszolt te s mindenik közlemény napvilágot látott és lát s midőn az így kellő világításba van helyezve, az olvasó-közönség meghozza helyes ítéletét, mint megfogja hozni bizonyára a fenforog esetben is. Félreértések kiküldése tekintetéből kikell jelentenem, hogy a+b című cikket nem te irtad, arról a legátalabbi tudomásod sem volt.

Szerk.

2) Szórol-szóra igaz. Sőt e felkérésed eredménye lett az, hogy én a+b, nagyon is dorongolt cikkéből sok oly kifejezést kihúztam, mi nem igen sok hibáztatót foglalt magában. De e közleményt adnom kellett, mert oly egyen irta, kinek minden soráért kész vagyok a felelősséget elvállalni, ki oknállál pellengére nem szokott senkit állítani.

Szerk.

3) Igaz. Legátalabbi tudomásod se volt róla.

Szerk.

4) a+b meg fog felelni magáért.

Szerk.

5) A gyűlés színe előtt nyilvánított saját szavam.

R.

tett tapasztalatai után fogja megtenni. Azon szerény ohajtásomnak adtam kifejezést, hogy mi legalább a közigazgatási bizottság részéről ne terheljük ok nélkül irodai teendőikkel tanfelügyelő urat; engedjünk mentől több időt az iskolák személyes látogatására.

Midőn észrevettem, hogy szavaim félreértettek: kijelentem a legilletékesebb egyéneknek, hogy roszszul fogta fel szavaimat, ha tán annak más értelmet tulajdonított volna.

Ez volt lényege annak, a miket a közigazgatási bizottság ülésén a lehető legnagyobb nyugodtsággal és objektivitással köteleseggérzettel, tiszta meggyőződésből, az ügy iránti meleg érdeklődésből elmondottam. Ezt nevezi az az „Egy közigazgatási bizottsági tag” „filentés” című cikkében a tanfelügyelő ellen intézett heves felszólalásnak.

En azt hittem, hogy ezzel a tanfelügyelő urnak és a tanügynek szolgálok. Ha gyorsíró lett volna a közigazgatási bizottság gyűlésén, hivatkoznám a gyors írói aaplora; de így nem tehetek egyebet: hivatkozom a közigazgatási bizottságra, azt hiszem, hogy azon „egy közigazgatási bizottsági tag”-on kívül a közigazgatási bizottság többi tagjai meg fognak engem tartani nyilatkozatom igazságában.

Egyébiránt, kedves barátom! látom, honnan fű a szél: olvasni kell a sorok közt a „filentés” című cikkben, a sorok közé () — zárjel közé oda van vetve: „a viszonyokat közelebből ismerők igen természetesen tartják”, hogy t. i. Révay hevesen szólaljon a tanfelügyelő jelentése ellen. Igen! ki ne ismerne Aesopus meséiből: „Lupus et agnus ad eundem rivum venerant”; ha Révay nem, de bizonyosan vagy az apja, vagy a nagypapja, vagy az apósa valaha véthetett a tanfelügyelő ellen, ellenséges viszonyban állhatott vele; ergo: Révaynak ellenséges indulata volt; Révay ha jót akart is, ha szeliden, teljes objektivitással szólalt is fel, megtámadta a tanfelügyelőt, azt, kivel 12 évig együtt dolgozott a legszentebb ügynek, a közművelődés ügyének; ergo Révayt veszélyes szűk össze Vajnával.

Jól van! Révay inkább félreáll, ha ugyan megkegyelmeznek neki és elbocsátják; félre áll az utból, hogy ne gyanúsítsák, hogy félreértések miatt az ügy előmenetelét s az ügy élén állókat ne akadályozza előhaladásukban; de pajtáskodni kalákába, haragudni, veszekedni sohasem fog; a személyes rokon- vagy ellenszenvét sohasem fogja a legszembetűnőbb ügy és az ügy élén állók elébe tolni.

Tegy a félreértés első nyilvánulása hol, hogy és ki részéről kezdődött s miként lőn első nyilvánulásában? „Illetékesebb helyről a legtapintatosabb módon helyreigazítva, arról hallgatok?”

Csak arra kérék tőgedet, hogy jövőre nézve kiméj meg engem hasonló kellemetlenségtől és ne engedj meg, hogy áltálval el nevetem meghurcolják a nyilvánosság előtt.

Annak az „Egy közigazgatási bizottsági tag”-nak szavaival élve, nekem igazán „nehézemre esik az öfélé hírlapi kötekedések cáfolgatása”.

Gyakran irogattam becses lapodba — többnyire névtelenül, — de támadtam-e meg valaha valakit? Kötekedtem-e valakivel? Gyanúsítottam-e valakit? Igénytelen irodalmi munkásságomat, mint magam és közpályán folytatott életemet a jó békeség keresése jellemzi, a jót, szépet, igazat, hasznost szeretem megdicsérni, csekély erőmből képet támogatni; de a kötekedést, hibáztatást, veszekedést mára bízom.

Azon ohajtással zárom be leveletem: vajha ez első és utolsó eset lenne, hogy így kell a nyilvánosság elé lépnem.

Szíves üdvözléssel kérek: adj helyet becses lapodban ezen soraimnak.

Özinte barátod
Révay Lajos.

TANÜGY.

A nevelés társadalmi szükségessége. Mennyiben lehet ezen kérdésnél befolyása az iskolának a családra?

(Felolvasott az „Eötvös-egylet” 1877. jan. 7-iki ülésében.)

Minden emberi lénynek kettős hivatása van, s a ki mind a kettőt helyesen felfogja s a szerint teljesíteni képes, az legközelebb áll az emberi tökélethez, mely minden felvilágosult, erkölcsileg és szellemileg kiképzett, gondolkodó ember törekvésének célja, vagy legalább annak kellene lennie.

A nő épen úgy, mint a férfi, alá van vetve azon törvénynek, mely e kettős hivatást előnkbe szabja, neki is általános és külön személyes hivatása van, az első magába foglalja mindazt, a mivel az emberi társadalomnak, a másik pedig mindazt, a mivel egyéni állásának, női rendeltetésének tartozik.

A jelen kor felvilágosultsága fel és elismerte, mily roppant fontos, mily végtelen hordorvöl bíró a nő hivatása, s e szerint elismerték azt is, hogy a nő egyenjogú a férfival, mert őly ily szellemi tehetségekkel bír, mint amaz, csak a kör különböző, melyben működnie kell, s ezen elismerésnek természetes következménye ismét azon törekvés, hogy a nők műveltsége és kiképzése egyenlő lépéssel haladjon a férfiakéval, azaz, hogy a nő is hivatásbeli műveltséget és ismereteket szerezhesen magának.

A művelésről azt hiszem, nem csak nagy jelentőségűl fogva érdemli meg figyelmünket, hanem egyéb tekintetben is mindnyájunk érdeklődését és teljes rokonszenvét vonzza magához. Hisz célja az, hogy feladatunk minél inkább megfelelővé képezze azokat, kiknek egyik legfőbb missziójuk az életet széppé, boldo-

gítóvá, vagy legalább olyanná tenni, hogy a terheket, a keserűségeket s a sújtó csapásokat is édes érzések által erősítve viselhessük el.

A nevelési rendszereket, valamint a politikai alkotmányokat, nem csinálják — ugymond Spencer Herbert, mert azok nőnek. Így van ez a műveléssel is, mely benső átalakulás és fokozatos fejlődés folytán nő nagygyrá.

S valóban a politikai változásokhoz hasonló átalakulást tapasztalunk a művelés fejlődési korszakában is.

A hajdan korban az asszony csak eszköz volt s a férj rabszolgájának tekintett s mint ilyen ki volt zárva a nevelés szentélyéből. Sajnos, de ily számlalomra méltó helyzetek van keleten máig is.

A nő nyugaton a tanulás hazájában, Görögországban is el van zárva a gondolkodás és tanulás műhelyétől, mert elsőrendű bölcsész is azt vallják, hogy az asszony tökéletlen lény a férfival szembe. Plátó a nevelést oly szent ügynek tartotta, hogy épen ezért a nőmet s a rabszolgákat nem is akarta benne részesíteni.

Attekintve a görögök neveléstörténetét, el lehet mondani, hogy még virágzásuk korát is műveltség hiány, sőt durvaság terheli. Csak a férfi előttük az egész ember, a nő mélyen alatta áll.

A középkorban az egyházi atyák hiven esküsznek a görögök tanára, sőt még azzal is toldá némelelyik e fonák tant, hogy a nőnek nincs lelke. A tudomány apostolainak ily merész állítása sokáig egy helyre lincolta a családanya sorsát. A nevelt nő férjhezmenetelkor kolostorból kolostorba lépett.

A lovagrendnek a társadalomról egészen más nézetei voltak, mint a papságnak. A családi élet vágyának koronája volt, a épen ezért a nőt eszményítette. A leányok amint a gyermekkorba átéltek, elküldtek hazulról, s vagy kolostorba mentek, vagy valamely nemesi vagy fejedelmi udvar kerestek től, hol aztán az urnő vezetése alatt megtanultak sütni, főzni, hárászni, varrni, énekelni, sőt a tulajdonképeni tudományosságba is bevezették, és e mellett elcsajátították a latin és a francia nyelvet s megszokták a finomabb viseletet.

A reformáció indítja meg a megújodást a nő helyzetében. A nő ép úgy az emberiséghez tartozik, mint a férfi, neki szintugy egyedi és szociális életet kell élni, mint a férfinak. Ennek az elvnek végrendeleti végrehajtója fele részben a francia forradalom volt, fele részben a legújabb és jelen kor.

A nő sorsa és helyzete javulása szintén fokozatos mutatója a társadalmi és politikai átalakulásoknak. Rabszolgá, matrona, lovagkori papnő, forradalmi nő, családnagy, feleség — ezek a főbb fokai annak a hosszú létrának, mely a nő sorsa átalakulásának hű mutatója.

Azon néhány év óta, a mióta az általános nevelésű hazánkban törvényre emelkedett, országos, nemzeti ügyggy lett: kezdettől fogva kiváló előszere-ttel karoltattott fel ennek egyik készenlétül fontos és eddig igen mostoha sorsban részesült ága, t. i. a művelés. És méltán, mert társadalmunk nagyon is keservesen tapasztalhatta e téren történt mulasztásainak, közönységségének káros következményeit.

Társadalmunk oly beteg, hogy mindenik nap újabb meg újabb adatokkal gazdagítja a bűn kronikáját. Hol keressük e kétségbeesítő helyzet titkos okait? — Sok körülmény működhetik ugyan itt közre, de azok közül vajmi kevés, mely közvetve vagy közvetlenül, nem épen a korábbi nevelés hiányos vagy helytelen voltára lenne visszavihető.

A nevelés ugyszólván a parlag mezőnek művelése és előkészítése, s ha az oktatás és tanulmányozás magva ily jól előkészített és művelt földbe j hintetik, okvetlen jó, tökéletes és gazdag termést várhatunk; de ha legjobb magot vetünk is a műveletlen parlag földbe, csak törpe, tökéletlen gyümölcsöt fog az hozni.

A művelés jelenleg nálunk oly ponton áll, mely a célszerűtlenség netovábbját képezi. A leányokat vagy salongolyegeknek nevelik, vagy épen nem nevelik semmirek sem, ha a szülők nem nélkülözhetnek annyi pénzt a mennyit a modern nevelés elnyel; s kedélye, lelke és értelme csakugyan parlag tér marad, melybe az élet folytán a véletlen rosz és jó magot hint, tapasztalásból tudja pedig minden ember, a ki valaha kertet látott, hogy a gym igen hamar elnyomja a nemesebb növényeket, ha a kertész éles szeme és gondos keze nem foglalkozik folytonosan annak kiirtásával s a nemes növények helyes ápolásával.

Pestalozzinak az a nézete, hogy jól nevelt anyák nevelhetnek jó gyermekeket s töltik függ első sorban a társadalom javulása, reformálhatása.

(Folytatás következik.)

Bodok, 1877. dec. 10.

A múlt év december 27-én a bodoki olvasó-egylet könyvtára gyarapítására jótékonyodó zártkörű táncvigalmat rendezett. A táncvigalom — mind a résztvevők mulatságát, mind az egylet jóvedelmének gyarapodását illetőleg, az alkalmatlan idő s némi ellen-munkálódás dacára is, teljes joggal sikerültnek mondható. Kedélyesség, feszlettség és jó rend uraltott mind végig egész reggelig. Hogy e táncvigalom az ohajtott eredménnyel végződött részint az egylet néhány fáradhatlan lelkes tagjainak, részint a haladást, felvilágosodást tetleg pártoló nemeskeblű egyének áldozatkészségének, de leginkább köszönheti egy-letünk szeretve tisztelt bálányá tks Szabó Dávidné sz; tks Bernad Anna urasszonynak, ki, hogyja művelődést, felvilágosodást csak egy parányi részben is előmozdithassa, az olvasó-egyletnek 10 ft o e ajándékozott.

Fogadjá szeretve tisztelt bálányánk bőkezűségéért az egylet hálás köszönetét. E nemes tettet egylettünk némi részben viszonzni ohajtván, Szabó Dávidné ur-asszonyt az olvasó-egyl. tiszteletbeli tagjává választotta.

A táncvigalom jóvedelmének gyarapítására adakoztak Seps-Szentgyörgyről: Csutak Péter ur 1 ft. Hary Gyula ur 1 ft. Fogolyán urak 1 ft. Dr. Szász István ur 1 ft. Császár Sándor ur 50 kr. Kovács István ur 50 kr. Bernatein M. ur 50 kr. Váárhelyi Ignác 50 kr. Blaskó József 50 kr. Mikó-ujfalusi r kath. lelkes ur által egy ismeretlen 1 ft. Felülízetek: tks Székely Gyula ur 2 ft, tks Kovács Albert ur 50 kr, m-ujfalusi tanítónő Fábán Teréz k. a. 50 kr. Kocsis Ferenc 30 kr. Összesen 20 ft 80 kr. Fogadják egylettünk hálás köszönetét. A táncvigalom tiszta jóvedelme a felülízetekkel együtt 37 ft.

r. l.

Legujabb.

Jan. 17. Ignatiew átadta az ultimatumot a portának. Az ultimatumban el vannak ejtve mindazon követelések, melyek ellen a porta kifogásokat emelt, csupán a kormányzóknak első ízben európai helyb-hagyás mellett leendő kinevezése és az európai ellen-örző bizottság tartatott fenn, de az utóbbi annyi mó-dosítással, hogy a bizottság vegyesen fog alakítani európaakból és törökökből. Savfet azon választ adta, hogy nem hiszi, hogy a porta elfogadhatná ezen ja-vaslatokat, de elő fogja azokat terjeszteni a nagy ta-nácsnak határozat végett. A nagy tanács holnap fog egybegyűlni.

Valamennyi nagykövet készül az elutazásra, ha a javaslatok nem fogadtatának el, de ügyneikek ott maradnak, monárchiának részéről azonban maga Calice is ott marad és tovább működik, a monarchia érde-keinek védelme- és az életbőleptendő reformok ügyé-ben. Állása semleges lesz.

Az orosz déli hadsereg főhadiszállása Chotinba előre tolatott, mit a támadás jelének tekintenek.

A porta Szerbiának és Montenegrónak kijelen-tette, hogy a fegyverszünetet nem fogja meghosszab-bitani.

Egyveleg.

A keleti kérdés legomholyítása Háromszéken.

A keleti kérdés Háromszéken megoldást nyert. Tur-y-kia Mihály cárral szövetekezett. E koalíció feladata a Szent (iványi) szövetséget felbontani.

Enődfogva andrássy Gyula kancellár állása meg van ingatva, akarják hinni.

A dolgok ily állásban a kis Románia Valentin ca o s a r vezetése alatt valamelyik nagy hatalmasság okkupálta magát, mert csak így védheti meg önál-lóságát.

B o c s n i a hasztalan nyert az U j v á r felállításá-val területnyagobodást, p ü n k t ö s t i királyságát már is veszély fenyegeti. Maga is bomlani kész s habozik, melyik hatalom védszárnya alá helyezze magát.

A n g l i a magatartása K ü n n l e - g e s. Az apróbb hatalmak, s szerezp nélküli itt-állia-nerek ezért tévóznak.

Hát a fontorkodó Ristic? Tamás . . . -kodik. Alkalmast a már szövetekezett Tur-y-kia és a (d)ál-nok Russia érdekében fog g e r e b - e l l e n i.

A kudarcot vallott Csernajeft mindenfelé ajánl-gatja vereségképességét; de Székely-alja történelmi tanúság arra, hogy nem tanácsos alatta b a k k a n - c s o s k o d n i. Jó ezt tudni Konstantinápolyban.

H á r o m s z é k m e g y e legközelebbi közgyűlé-sén egy eset alkalmából hatalmasan megtámadott Seps-Szentgyörgy városa, hogy visszaél vámszedési jogával.

Városi polgármester lelkesült beszédben igyeke-zett bebizonyítani, hogy fenforgó esetben nem követ-tett el visszádsát, és hogy adott körülmények között joga van s z e m é l - t v á m o t szedni.

Erre a megismét-vámolt egyén szokott indula-tossággal s unalmas hosszadalmassággal replikázván, közbeszólt egy civis:

„Hogye tartoznék fizetni, hát nem veszik észre, hogy itt is mennyit számláz és szemetel?”

Természetesen ezen argumentum ad hominem szóló érvelés után egy hivatalnok kiküldetett megvizsgálni, kinek van igaza s való e, hogy a vám helyett elzáló-golt bunda a vámház szomszédságában sátorozó tégla-vetőknel deponáltatott biztos őrizés végett? Még megérjük, hogy az esetletolegas szaporulat okán új vámolásnak less alávetés az ártatlan bunda. Szegény — Székely — ember — bundája!!

VEGYES.

— A sepsi stgyörgyi felolvasó-egylet tegnap-előtt tartott gyűlésén szervezte magát. Célja felolva-sások, zene, ének-előadások által a téli egyhangu es-tétet a közönségre nézve élvezetessé tenni. A befolyó jóvedelem az egylet által meghatározandó jótékony célokra fog fordíttatni. Estélyeit 2 hetenként tartja. Első estélye január 25-én lesz. Felolvas H o r v á t h László megyei főjegyző konstantinápolyi élményeiről; lesz zene, ének, szavallat.

Az első előadás jövedelme a sepsi-szentgyörgyi eüztöltő-egylet javára fordították. Miután ez egyet célja gyűjteni közönségünknek kellemes estéket szerezni, Reméljük, közönségünk önzelen munkálkodásunkat tömeges megjelenése által jutalmazni fogja.

— A tűzoltó-egylet javára január 27 én rendezendő közgyűléssel összekötött táncestélyre felhívjuk városi és vidéki közönségünk figyelmét s kérjük a jótékony célú táncestélyt, mely a tett intézkedések után itélve, igen előzetesnek ígérkezik — pártfogásban részesíteni. Városunk polgárai — mint a farsang alatt alig lesz több táncestély rendezve — hiszszük, tömegesen vendnek ez estélyen részt. — Ugy legyen!

— Műkedvelői előadás. Vasárnap műkedvelőink két vígjátékot adnak elő. Ajánljuk pártfogásba.

— Kossuth Lajos a bankügyben egy terjedelmes levelet írt melyben a kérdés miként megoldását kifejté. Ujjában a londoni „Daily Telegraph” közöl egy levelet Kossuthról, melyben glasgovi barátai felhívására a keleti kérdésre vonatkozó nézeteit adja elő.

— Egy kis rekvizitáció. A „Nemere” 4 ik számában a „Vegyes” rovat alatt a következő közlemény jelent meg:

A sepsi-szentgyörgyi „Eötvös-egylet” mult vasárnapon tartott gyűléséből két igen szép s figyelmet érdemlő mozzanatot kell regisztrálnunk; az egyik: háromszékmezei királyi tanfelügyelő t. Vajna Sándor urnak azon egyet tiszteletbeli elnökvé választása és pedig épen egy jelentékeny egyleti tag t. Zajzon Farkas ur indítványára. A kik a megisztelt taufelügyelő és indítványozó ur között a mult évben letöltött szomorú polemiaira visszaemlékeznek, azok előtt ez esemény egy kissé különösen tűnhet fel, holott abban csakis az igazság mely érzetnek egyik biztos jelét szemléltetheti.

Az olvasó közönség tájékozása végett szükséges kijelentem, hogy az „Eötvös-egylet” gyűlésében tiszteletbeli elnöknek megválasztására királyi tanfelügyelő Vajna Sándor ur lett ajánlva Zajzon Farkas ur által, s mint ilyen, meg is választott. Az pedig, kivel Z. F. ur polemizált, az a sepsi-szentgyörgyi ev. ref. gymnasium igazgatója volt — Ha tehát Z. F. ur a kormány képviselőjéül „megistatásra” felajánlotta s az tényleg meg is tiszteletet a nevezett egyet által, jól cselekedett, s nem teszi az azt, hogy Z. F. ur az említett igazgatót iránt ma más véleményben lenne. — Ennyit a tájékozás végett szükségesnek vélek megírni. C.

— Az ifylatvi ifjusági önképző-kör tartandó táncestélyére bályánál dr. Nagy Gusztávné urnó kéréstett fel, ki a bályanaságot sziveskedet elfogadni.

— Kossuth fátyla. Nagyváradon él egy öreg derék iparos, ki nem tud töket tssen magyarul, hanem azért a jobb érzelmű honfiak közül való. Jellemzi őt törbi közt az, hogy van neki egy darab fátylaja, melyet több mint uegyed százada őriz féltékenyen a legnagyobb kegyelettel. Ez a fátyla pedig abból az időből vgló, midőn Kossuth Lajos Nagyvárad népét buzdította. Szent meggyőződés, hogy Kossuth Lajos haza jő; akkor ismét meggyújtja a fátylát.

— A kézdi-vásárhelyi közművelődési egyesület f. év. február 6-án tartandó „Társas estély” rendező bizottsága tisztelettel kéri fel mind az egyet tagjait mind pedig K. Vásárhely város és vidéki n. érd. közönséget, hogy kik netalán a meghívókat később vennék vagy tévedésből meghívót nem kapnának, azonban igényt tartanak, sziveskedjenek a rendező bizottságnál felszólalni, esetlegesen pedig ezen felhívást meghívásnak tekinteni.

— Ferenc József mult évi augusztus végén választott unitárius püspök minthogy közelebbről leérkezett a legfelsőbb királyi megerősítő oklevél, folyó hó 28 vasárnap teszi le a király ő felsége iránti hódolati esküt az e végre legfelsőbb helyen kinevezett királyi biztos vargasi Dániel Gábor egyik főgondnok és udvarhely-megyei főispán ő méltósága kezébe az egyházi képviselő tanács ünnepélyes nyitvány ülésében mely a templomban d. e. 10 órákor tartandó ünnepélyes isteni tisztelet végzetével nyílik meg a kolozs-zári unitárius főtanoda nagy termében.

— A székelvi mívelődési és közgazdasági egylet választmányja Hajós János elnöklete alatt folyó hó 12-én a képviselőház társalgó termében számos tag jelenlétében ülést tartott. A folyó ügyek közt említést érdemel, hogy a tagok 1875-re egy pár kivételével mind befizettek, 1876-ra is nagyon kevesen vannak hátralékban s remélhető, hogy egy pár hónap alatt egy se lesz. Ez pedig köszönhető ama buzgó és fáradhatatlan tagjainknak, „kik vidékükön a részvények begyűjtését nem csak elvállalták, hanem végre is hajtották.” kik közül elnök az alkalommal Mikó Miklós és Kriza Gyula urakat említ fel s kiknek a választmány egyhangúlag köszönetet szavazott, halhatós közreműködésükért. Tovább tett elnök kielégítő jelentést az egylet védnöksége alatt tanuló székelvi ifjak magaviseletéről és szorgalmáról. Felolvasatott az erdőörvény sürgetése végett a képviselőházhoz benyújtandó petíció, mely némi módosítással elfogadtatott s aelnök Papp Lajos és a több székelvi képviselők bizattak meg, hogy a képviselőházhoz beadják. Olvasatott az évkönyv programja, mely szintén elfogadtatott. Galgóczi indítványára elhatározták, hogy az egylet folyó évi közgyűlésén néhai gróf Mikó Imre volt tiszteletbeli elnök felett emlékbeszéd fog tartatni, melynek megírásával Deák Farkas bizatott meg.

Beható vita tárgyává tétetett a székelvi raktár felállításának ügye, — melyben a kiküldött bizottság Galgóczi, Vodianer Béla és Dósa Dániel) jelentését

beadta, — másfélórát vitá után, melyben egy rész Galgóczi és Dósa véleményét pártolta t. i. az önálló kezelést, más rész a Vodianer különvéleményét a bizományos utján való eljárást.

Végre is határozat még most nem hozatott, hanem a felmerült kérdések és részletek alaposabb tanulmányozhatása végett a bizottságnak újabb időhataladékat adott s újabb jelentés tételre kötetett fel. Egerszermind Takács Majos és Papp Majos is, mint a kik a vitában a legelőkelőbb részt vettek, a bizottság tagjaivá nevezettek. Több apróbb intézkedésről után 3 órákor kezdődő gyűlés 7 órákor ért véget.

— Király és fegyenc. Viktor Emanuel új napján egy postahivatalnoktól egy csomagot kapott, mely egy ébenfából és elefantcsontból művészeleg készült pénzszekrényt tartalmazott, mint a Muratében bezárva levő Mazini fegyencek újvi ajándéka. Ez ajándék mellé a küldőnek egy kérvénye is volt mellékelve, melyben a még hátralévő 9 havi fogságnak elengedését kérelmezte. A király kabinet titkára által rögtön levelet intéztetett ezen művészhöz, melyben köszönetet fejezve ki ezen ajándékért, neki viszont egy gyémántokkal kirakot remontoier órát küldött. A fogság elegendeséről azonban ezen levélben egy szó sem fordult elő.

— Egy londoni orvos egy töle távol Chelsea-ban. Miután jó darabig folyt a látogatás, a nő aggodalmát fejezte ki azon, hogy talán alkalmatlan is az orvosnak az ő kedvéért annyira jönni. „Oh, épen nem”, felelt az orvos, „egy másik betegem is van itt a szomszédságban, és így egy kövel két madarat üthetek agyon.”

— Mai számunkhoz Frommer A. Herman budapesti jőnévű magkereskedése árjegyzéke van mellékelve. Ajánljuk e jőnévű cég árjegyzékét olvasóink figyelmébe.

22-ik közlemény a kézdi-vásárhelyi Stephánia menház javára történt szives adakozásokról.

Az 1877-ik évi élelmezési szükségéi fedezésére Fehér Ferenc és Pap András gyűjtése a k.-vásárhelyi 6-5-tizedből:

Molnár András egy félvéka fuszulyka, 50 kr. Nagy László 1 félvéka fuszulyka, 1 véka pityóka. Kovács Tamás 20 kr. Turóczy István 1 félvéka pityóka, 1 félvéka fuszulyka. Jancsó József 50 kr. Szócs Ferenc fazakas 50 kr. Kovács József 20 kr. Szász Dávid 1 félvéka törökbuza 1 félvéka fuszulyka. Megyaszai

Pál 20 kr. Klain Márton 20 kr. Csekme Lajos 1 véka törökbuza. Jancsó Károly 40 kr. Kovács János szuszter 1 véka roz. Kovács János mészáros 1 félvéka fuszulyka. Nagy Géza 1 véka törökbuza. Nagy László 2 véka árpa. Molnár János timár 1 félvéka fuszulyka. Györgybiro Lajos 50 kr. Megyaszai István 10 kr. Jancsó Dénes 2 véka törökbuza. Özv. Fülöp Sámuelné 1 véka roz. 1 véka árpa. Popovics András 20 kr. Szócs Dani mészáros 1 véka árpa. Szotyori János csizmadia 1 véka árpa. Krénecky Károly 50 kr. Nagy Károly kicél 20 kr. Megyaszai Máté 1 véka törökbuza.

Fogadják a buzgó gyűjtők s jőltetvő adakozók a szegény s munkaképtelen öregek nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Zágon, 1877. január 8 án.

B. Szentkereszty Stephánia, Nagy Gábor,

Bécsi tőzsde és pénzek jan. 18	
5% Metalliques .	61.60
5% nem. kölcs. .	67.90
1860. államkölcs. .	111.50
Bankrészevények .	819.—
Hitelrészevények .	142.40
London	125.80
M. földt. kötv. .	73.50
Tem. földt. kötv. .	71.50
Erd. földt. kötv. .	71.50
Ezüst	119.70
Cs. kir. arany .	5.94
Napoleon'd'or .	10. 1/2

Felolós szerkesztő: Vécsey Róbert.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

100 darab juh eladó.

100 darab fehér, fiatal, egészséges válogatott bertán juh illendő áron eladó.

Bővebben értesülhetni Dálnokban Lázár László körjegyzőnél.

1-3

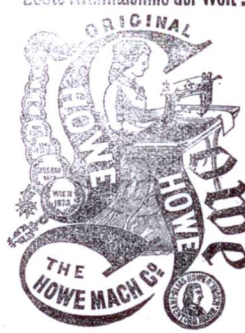
Haszonbéri hirdetés.

Málnás községében az Olt vizen levő 3 kövű lisztelő malom, kásátörő és posztó-ványalóval ellátva — ahoz tartozó 3 hold kiterjedésű törökbuza termő és kaszálló helylyel 1877 évi Szentgyörgy napjától kezdőleg több egymásutáni évre haszonbérbe kiadó, vagy örök áron eladó.

Ertekezhetni tulajdonos Sándor Albert-nél llyefalván.

2-3

Beste Nähmaschine der Welt.



Eredeti amerikai

VARRÓGÉPEK

havi 5 frt részlettörlesztéssel,
ÖT ÉVI JÓTALLÁS MELLETT
kaphatók

SCHOTT TESTVÉREKNÉL,

Budapesten, Bécsi-utca, Erzsébetter szegletén
Ugyane czég becsereél régi elhasznált varrógépeket ujjakkal.

A varrógép jóságáról meggyőződhetni POLLÁK MÓR

könyvnyomdásznál Sepsi-Szentgyörgyön, ki árjegyzékekkel is szolgálhat s a megvétel eszközl.

8-10

Dr. HANDLER MÓR

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész
gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű titkos betegségeket;

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint magömléseket

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt);

2) huygesofolyásokat (még oly idültket is), nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufításában;

3) huygesoszükléseket;

4) friss és idült nyáktfolysásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolysást, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) bőrkiütéseket;

6) a huyghólyag betegségeit és mindennemű vizezési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 óráól 8-ig
Lakik: Pesten, belváros, kigyóutoza 2-ik szám alatt kigyó- és városházutoza. sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

42-100